

N. 28.

Septdeenā, 10. (22.) Juli

1871.

Maksa par gadu 1 rutl.

A h d i t a j s.

Ceļšsemmes sīnas. No Rihgas: uguns-grebls, — poliz. sludd., — pabr semkoby. un stuntes-leetu israhdišchanu. No Belgawas: Jauns mahitajs eewests ic. No Gapsales: Krohn. mant. aīseisojis. No Maslawas: Politehn. israhdišchana.

Ahrsemmes sīnas. No Berlīnes: pa-augstinašchana feltmarš. gohda. No Minchens: iiz. šekelšchana šarp kattoleem ic. No Esfases ic.: tā tur taggad eedšhwotaji isturrešs. No Dresdenes: Moltte un Bismarks. No Parishes: šarva-šahbes aprebins ic. ic. No Nizas: Garibalda dšimš. beena. No Čhstreibijas: Krohna prinzis reiso pa Beemu-semmi.

Jaunatāhs sīnas. Zekla wibri. fargasteš no rasbaineekem! Par Latweešchu ortografiju. Atbilde is Rihgas us Malleenas us to grabmatu N. w. N. 25. Pa-reiškšana! Šohjiga laimes-weleschana. Smeelku šahstinsch. Grabmatu sīnas. Drifku-miššchana. Naudas tirgus. Norakdišchana. Beelikkumā. Alis buhdams, tomehr warr redseht. Šarp jemm' un debbeš. Reddetas notikkumi. Smeelku šahstini.

Ceļšsemmes sīnas.

No Rihgas. Peektdeen 2. Juli, pulksten 4ōs pehpufšdeen' iszehlahs uguns kophmanna Muchina peelahdetā struhgā, las 20 minutu laikā 39 struhgas un 2 fuggus šagrahba. Weens, Frantschu fuggis, bij pilns peelahdehts ar kanepajeem, ohtri, Amerikaneešchu fuggi, patlabban bij eesahkufšchi lahdeht. Struhgās atraddahs dašchada prezze: labbiba, sehklas, kanepaji, eka, mašchas ic. ic., tā tā uguns tuwumā baggatu barribu atradda. Kophmanna Kusma Muchina 15 struhgas tillai effoht apdrohšchinatas bijušchas affekuranz-beedribā; wiffa šahde — tā dohna — istaifohht wehrtibā libš kahdeem 8—900,000 rubteem. Wehl naw sīnams, woi un zil zilweku dšhwibas bohjatas, tāpat arri wehl nesinn, žaur kahdu wainu uguns walkā tizzis, jo ismeklešchana pee pristawa wehl naw beigumā.

— Taggadeja aplam karšta laikā deht polizejas-

waldišchana wiffem Rihgas' pilssehtas un ahrpilssehtu mahjas-faimneekem peekohdina, kemmertinus, netibrumu-beedres un zittas tahdas weetas, tur weseleibai šahdiga smalka iszehlahs, katru walkaru šahloht ar giptes- un lippigu-spehku atnemdamahm šahlehm (desinfizeereht), ihpāšchi ne kahdā wihšē pirmš kemmertinus nelikt tibriht, eekam šchi desinfizeerešchana naw preekščā nemta. Par desinfizeerešchanas-šahlehm warr bruhleht: 1) weenu dalku dšelsu-šitrijola ar 5 dalkahm kohku-ettika šajauktu, jeb 2) weenu dalku ohgku ar 2 dalkahm klohr-kalku un 8 dalkahm kalku šamaifitu. — Buhtu teescham teizams, ka tahdas teefas sluddinašchanas wehriži peepilditu, jo wairaf, kad — tā dšird — arri Rihgā kahdi retti ar koleerim libššigu šlimmibu jaw mirušchi.

— 7. Juli. Šcha gadda Baltijas semkophibas israhdišchanā pawiffam isdallitas 362 gohda-leezibas t. i. medalkas un usteiškšanas-rafsti, prohti: 30 preekšč sirgu, 28 preekšč raggalohpu-audšinašchanas, 4 preekšč tekkeem, 13 preekšč aitahm, 4 preekšč zuhlahm, 5 preekšč mahjas-puņteem, 186 preekšč dašchadahm no semmesšaimneekem, lohpu- un bittes-kohpejeem, bruhwereem, melde-reem, dahrsneekem, meščalungeem ic. eesuhitahm leetahm, 44 preekšč no kohla, metalla wai ahdas pagattawoteem rihkeem un mehšlošchanas un žitteem rihkeem, 92 preekšč mašchinehm. (No semneekufahrtas pawiffam 9 dabbutušchi gohda-malkas.) Škuntes-israhdišchanā pa tahm 22 deenahm, kamehr ta pastahweja, pahrdohstas kahdas 8200 deenas-bikketes, bes šchihm isdohstas kahdas 400 bikketes tahdeem, kas par wiffu to israhdišchanas-laitu eepreekšč

aismalkaja un brihwikketes dabbuja. Genemshana istaifa 2175 rubl. f.

No Belgawas. Swehtdeen' 27. Juni R. Gur-land f. të eewests par pilssehtas-mahzitaju palihgu un par Suhdu missionaru, t. i. mahziht un kristiht tahbus Suhdu-draudsjes lohzehtus, kas peeteifusehes, ka par Luttera-draudsjes lohzehteem gribboht palikt. Gewestajs agral bijis Suhdu rabbiners un libds schim mahzitaja = palihgs Rischinewa. Swehtdeen' tai 4. Juli pehpuffsdeenu tiffa no G. Seesemann mahzitaja Suhdu-draudsjes lohzehtis Jacobsohn zaur sw. kristibu Luttera-draudsje usnemts. Mahzitaja jauki un speh-zigi wahrdi kustinaja dauds flahbtuhdamu klaustitaju firdis, ta la ir dascha Suhda azzis affaru pehrliti dabbuja pamanniht. — n.

No Hapsales. 1. Juli Keiseriska augstiba leelfirsts frohna-mantineeks, sche kahdas neddelas sabijis, ais-reisoja us Krasnoje-selo lehgeri, bet leelfirstene zesa-rewna nodohmajuse ar Saweem augsteem behrneem libds Juli mehnescha beigumam të palikt. Augstee weest to ihfu laiku të buhdami mantojuschi leelu miblestibu wiffu firdis; to warr noredseht no ta leela kauschu pulka, kas us pawaddischanu bij fapulzejees un kurrum us wiina firnigahm laimes-wehleschanahm augstajs weests itt laipnigi pateizahs. Leelfirsts rahdahs wiffadi gauschi labprahhtigs un meerigs par to tur pawadditu laiku un isteizis, ka ir us preeschu nodohmajohht, scho peldeschanas-weetu ar sawu apmellechanu pagohdinahht.

No Maslawas. Us nahkoscha gadda 1mo Mai Maslawâ Keisera Pehtera I. diwshintai dsimschanas-deenai gar gohdu Keiseriska dabbas-sinnaschanas zc. beedriba nodohmajuse atwehrt politechnisku israhdischanu*). Schis nodohms Wissaugstalu apstiprinaschanu dabbujis. — Israhdischanas turwatajs mehrkis effohht, Kreeuwesemes ammatneeku-kahrtai itt ihpafchi teem, kas ar rohtas spehku un masumâ ween kahdu ammatu dsenn, peepalidseht, sawu prezzi un wiinas wehrtibu pasaulei preescha zelt un wiina labbu tirgu atrast.

Ahrsemmes sinnas.

No Berlins raksta 30. Juni (12. Juli): Sakschu-semes frohna-prinzis par pehbeja Frantschu karrâ nopelnitu gohdu pa-augstinahhts par general-seltmarschalu; Gystreikijas keisers Franzis Sahseps nodohmajis Kreeuwesemes Keiseru apmelleht, bet wehl nesinn tur.

No Minchenes. Pehz awischi sinnam ta rahdahs, ka laikam gan stary jaun-Kattoteem jeb pahwesta nemaldibas haufli atsihdameem un stary wezz-Kattoteem nodibbinasees us paleekamu laiku tizzibas schelshana. Schee pehdejee to gaischi parahda zaur to, ka tee waldischanai luhgschanas rakstu pasneegusch, tur tee isluhdjahs, lai teem pagaidam atwehloht weenu no Minchenes Kattotu basnijahm libds ar wiffeem pee Deewa-kalposchanas wajadsigeem, eesweh-

titeem rihteem un lai uswehloht professoram Dr. Fridrikim un teem ar wiinu weena prahla buhdameem preestereem basnizas kalposchanu isdarriht. To wiffu wiini tiffai pagaidam isluhguschi tai zerriba, ka tas tizzibas-schibdis Kattotu paschu stary par ilgu wai ihfu laiku kaut ta atkal tikschohht beigts un islihdsi-nahts. Minchenē wehl notizzees schis gaddijums, kas jaun-Kattotu spihtigu istureschanu apleezina. Nomirra të kahds teefas-sinnaschanu professors ar wahrdu Franz Zenger, kas tam isdaudsinatam pahwesta nemaldibas-hauslim nebij peekrittis un kas preestera stubbinaschanai, lai to jel darroht, nebij pallausjis. Preesteris pee mirreja gultas aizinahhts leedsahs tam sw. meelastu pasneegt un kad tas aisgahja, tiffa professors Friedrich us scho sw. ammatu atazinahhts. Schis arri luhgschanu pallausija un no Meringas preestera dabbuja wiffu, kas pee tahs wajadsigs. Kad tahda pascha wihsje arri libka-paglabbaschanu no basnizas pusses leedsahs isdarriht, tad Friedrichs apsohljahs arri to padarriht, un polizejas-teefa schim to ne til ween palahwa, bet arri sehandarus isribloja, kam pee paglabbaschanas bij flahht buht, lai zerrejams lehrums buhtu nowaldams. Kauschu effohht us behrehm libds kahdeem 6 tuhstoscheem fanahkuschi. 7. Deem-wahrdu mahzibas professori awises isteifuschis sawas sahpes un noslumshanu par wiinu ammata-beedru Dollingera un Friedricha isfchirshanu no basnizas-daudsibas; wiini libds schim zerrejusch, ka isfchirtee zaur to winneem usliktu basnizas-strahpi few par swehtibu atkal buhschoht atgreetees un ar basnizu salihdsinaschotees, bet redsedami ka schi zerriba welta un ka isfchirtee pastahwigi Kattotu-basnizas prettineeki paleek, wiini garru isstaidroschanu likuschis awises eelikt, tanni pahwestam un wiina nemaldibai ustizzibu sohlidami un staidri isrunnadam, zil gauschi winneem no wiffas dwehseles abbu ammata-braktu istureschanohs reebjotees.

— Liberalu partija (brihwibas draugi) gauschi stummiga, tadeht ka waldischana til slahbana, ka ne mas nefawalda tohs wihrus, kas tam jaunam nemaldibas haufim kalpo. — Saw daschs labs no scheem (ir weens biskaps) par pascheem likumeem wairs nebehdajohht. Zaur to nu sahht dohmaht, ka leelaka dalka ministern paschu arri pee nemaldibas apleezinataju partijas peederroht.

No Elsas un Lotrinas. Walsts-kanzleris Bismarck schibs jaunus walstibas dalkas gauschi aisstahwejis tahm daschu weeglumu isgahdadams, ka lai ar laiku pamasam peeraddinatohs pee jaunus buhschanas. Bet sche nu arri ihsti stipri nomannoht, ka tee, kas garrigueeem laizigu waldischanas warru rang pasargahht un ustureht, arween jo drohschati galwu sahht pazelt un prettotees. Igi tas teem ta laikam wis ne-isdohsees par labbu, ja nefahhts zittadas stihgas uswillt un waldischanas eltonu bihtees. — Arween wehl tur arri nemittejotees eedshwotaju ais-eeschana us ahrsemehm, ihpafchi us Ameriku. El-

*) Politechnika irr mahziba augstiga ammatu- un stunstes-praschana.

fasé arri stipri derroht laudis pa pilssehtahm, kà arri us semmehm preeksch Franzijas karra-spehka jeb preeksch Alsherijas, kur teem us dsihwi jano-mettahs. Tahdu ammatu Franzijas offizereem gan jo ahtri mellehs atnemt.

No Dresdenes. Grahfs Moltke un firsts Bismarck uszelti par Dresdenes gohdabirgereem. Grahfs Moltke Gasteinè itt labbi nonahzis un tur usturre-fchotees peldeschanas deht.

No Parihses. Irr aprehkinahts, ka pawiffam 2000 mahjas Parihses eelsch-pilssehtà nodedguschas jeb tà draggatas, ka tahs atkal no jauna ja-usbuhwe; fshahde istaisoht, kad winnu wehrtibu — bes krohna-ehlahm — naudà aprehkina, 500 milj. Kad bohjà gahjuschu isstabas un stunstes-leetu wehrtibu flahht peerehkina, tad tas fshahdes-rehkins pawiffam istaisoht 700—800 milj. Tè wehl ne mas naw eerehkina ta manta, kas ahruufs pilssehtas pohstita, bes tahs wehl arri Parihsè glabbati leeli prezzu krahjumi fadegguschì un luggu-dollàs un magasth-nès tahdu prezzu ween par 60 milj. bijuschas. Pehz liffumeem wiffai pilssehtai effoht ja = atbild par winnas eedsihwotajeem notiffuschu fshahdi, bet fchoreis wis newarroht tizzeht, ka scho liffumu teescham paklauffschohht. Ja nu fchihis rihkstes, ko Franzija few patte greefufe, tahs ne-atgahdina pee atfshichanas tilt, tad gan jatizz, ka sahles prett pahrgalwibu wehl laikam ne kahdas pasaulè naw izgudrotas. Un zil ahtri ta jaw preezajahs par to, ka tai ar to leelu parradu-usnemshana til labbi sezzees, itt kà tas Deews finn kahds labbums un gohds, parradus taifshì! Leela tauta — aplam baggata semme! ta winnu maktiga leeliba un preeks deen wai nakt; tas weenigajs preeks tillai ihsti irr tas, ka waldischanai isdeweess, to parradu par ne wairaf kà 6 procentehm usnemt. Tahds preeks gan tillai peefriht schlehr-detajam, kam wehl arween gaddahs useet naudas-jeb parrada-dewejus un kas mas pahleel un apdohma, kahdu nastu winsch ar to few uskraujahs un kà fawu peenahfumu fawà laikà warrehs peepildihht. Franzija few tahdà wihse uskrahwufehs par 5 milliardehm 300 miljonu frankas prazentes = naudas par weenu paschu gaddu! Un fur tad nu wehl bes fchihis Wahzsemmei malfajamas naudas tahs zittas nastas un uppuri, ko fchis nelaines karsch winnai paschai malfaja! Tautas-waldischanai Bersalje irr rehkins preekschà litks par pee Franzijas dselsu-zesseem notiffuschu fshahdi; fchi istaisoht fohpà 56½ milj. franku, bes tahs eenemshanas, kas pa to karra-laihu arri gahja suddumà un tahm 206 maschinehm (lokomotivehm) un 3450 wahgeem, kurri eenaidneela naggòs krittuschì.

— Ja awischu sannahm buhs tizzeht, tad taggadejam republikas preekschneekam Tjehrs no tautas-fapulzes gan wehl us kahdeem gaddeem winna libdsschinnigs ammatk tillsoht ustizzehts. Tas to-mehr tà irr un buhs pagaidam ween un Orleans

printfschi labbi drohfschi paliffuschì zerrejohht pateesi, ka fcheem Franzijas krohni peedahwaschoht, tillihds taggadejai republikas waldischanai, kas ne mas no republikaneescheem nepastahwoht, laut kà fahhs mestees.

No Nizzas. Garibalda dsimschanas-deenà eedsthwotaji parahdijuschì draudfigu prahtu Italijas walstei par labbu. Laudis pa dauds lahgham usklee-guschì: „Noht ar Franziju!“ Tiffa daschs ais dselja ruhdehm fehbinahhts.

No Ehsstreikijas. Patlabban krohna-prinzis Rudolfs — 13 gaddus wezs prinzis — reiso pa Beemsemmi, noturr tè karra munsterefchanas, fanemm augstus teefas-kungus un zittas gohda-parahdischanas; mums schkeet ka behrneem tahds gohds til par flittu warr buht. Kas fawu semmi un nahkamà laikà waldamus pawalstneefus gribb mahzitees pasihht, lai to darra kluffibà, bet tà mas laika atlits, ko derrigu mahzitees, jo Ehsstreikija irr walsts, kur ras nahkamam keiseram ihpaschi gudram un mahzitam waijaga buht, dauds sinnahht un dauds praht, lai tas reis tahs schai walste strihdedamas daschadas tautas partejas mahzetu riktigi waldiht un waddihht. Deesgan raibi un prettigi tur pehdigòs laifòs gahjis un weenprahtibai ne kahdà wihse ne-isdohdahs pamattu liff un eelschigu leetu ministeram aplam leelas raises wisseem pa prahteem isdarriht; turflahht pa laikam leels naudas truhkums tahs behdas wehl krauj leelafas. Gribbeja nupat 60 milj. gulfchus walsts parradus taifshì, bet walsts runnas-wihru leelafafuffe to wis nelahwa darriht.

Jannatahs sannahs.

No Nihgas. Pehz Widssemes dakteru-teefas sannahm Nihgà primo reis 29. Juni un ohtereis 30. Juni toleera-fehrga parahdijufehs. Slimneekt abbi nomirra. No 1. libdì 5. Juli fastimmuschì 23 zilw., no furreem 1 wessels paliffa un 6 mirruschi, 16 paliffa ahrtsefchanà.

No Augustowas, Poytòs, sannah, ka Alshas koleeris iszehlees un maj deenàs 34 uppurus pagehreja. Wina jaw 4 neddekas fchi fehriga mahjo un fatru deenu kahdi 10 zilw. ar to mirst.

No Wahzsemmes. Krohna-prinzis 3. Juli waf. pulst. 9 un 10 m. Minchenè nonahzis un par warru lepni fanemts tizzis. Swehtdeenà noswehtiti tee karra-wihru fanemshanas swehtiti. Minchenes arkibistaps islaidis rastu, fur tas fawu nemeeru prett fcheem swehtleem isteiz. Wahzu karra-spehka walbineekt Franzijà noteifuschì bahrgi patwarru bruhht, ja, kà nupat notizzis, Franzijà fohrtelòs atlahht Wahzu karra-spehks wehl kahd'reis tillu aistlahrts. Kreemu-semmes Keisers 5. Juli aisreisohis no Gmses jaur Wihsbahdeni un Darmstatti us Pehtertahli: no fchejenes Winafch brauffschohht us Warschawu, un no turrenes us mahju un tad us Kaulaju. — Berlinè stipri fregst ar ballahm, jaw kahdi pufsohtru tuhtstoschi nomirruschi.

Zellawihri, fargajtees no rasbaineekem!

Tai nakti no isgahjuschas festdeenas us swehtdeenu (no 3. us 4. Juli) usbruffa Gerik-muischas (Ramoghly) rentineekam, Traumann kungam, no Nihgas us mahju brauzohht us Pehterburgas fchoffeju, 15 werstes no Nihgas, starp Wimbàs un Wentfcha

frohgu, feschî pilsehtneetu drehbës gebrjufchees tehwinî un nolaupija tam feschas pullsteni, fahdus trihsdesmit rubfus naudas libds ar weenu naudas wehrspapihri, reis'taschu un daschas zittas smalkas leetas, kas wiinna feschas atrad-dahs. Sirgs, kam passatâ wahgôs ne ween kungs ar sawu puifi bij fehdejufchi, bet arri daschadi pasmaggi eepirkumi bij eefrauti bijufchi, bij ar maseem tezzineem sfrehjis, kad us reis T. k. passat sewis duddinadamas balsis dsirdebams pamett galwu atpassat un eerauga tehwinu, kas kâ no grabwja islehjis un paschulail' bohmi us fischanu atwiljis, ais mugguras stahwam, — bet no T. k. atflattischanas istrubzees, — laikam bij baitojees, ka neschauj — bij tuhlin us fahneem nobst atrahwees. T. k. tif ko knappi dabbu wehl us puifcha isblaut: „brauz abtrati!“ kad jaw tuhlin ohtris atfal no passatas tam swahrkus ais aplalles faheris un wiinnu atschgarniffti pahr wahgeem semmê no rahwis, fur tad weens no teem rasbaineefceem tuhlin ar naggeem rihlli fagrabhis un aisturrejis un tee zitti atfal rohkas un fahjas faturredami to eewilufchi grabwi, fur tamehr wiinnu mohzijufchi, kamehr dabbutufchi wiffas feschas istuffschicht. Ar affinaini faknaibitu kattu un faskrambatahm rohlahm un fahjahm wakkâ palajis, bij T. k. us mescha puffi us grabw'mallu uslehjis un gribbejis sahlt pehz paliga brehlt, — warrbuht kahdu wersti tif atstattu bij kahdi trihs zettawihri no passatas braufufchi — bet tif ko mutti atplehtis, bij tuhlin diwi no laupitajeem klaht peeleschufchi, weens ar pistoli schaut, ohtris ar bohmi sft draubedams, ja tif mutti zeet neturrefchoht. To redsedams un tuhlin apferdams, ka brehlschana un pretti-turrefchanahs tiffai flittaku gallu ween warretu nemt, bij spruzzis meschâ eelfschâ un tur ais kahdas semmê gullofchas seefstes paslehp-damees, nogaidijis, ko nu burlakas ar puifi un ar no spehziga un fatraktota sirga grabwi eegahstu wesmu darrihs. Puifis, kas wiffu laifu itt kâ bes dsihwibas pee wahgeem stahwejis, redsedams rasbaineefus us fewi nahkam, bij jaw par gabbalu fahjis luhgtees, lai zel schim wehl schoreis dsihwibu pataupohht, jo ne-effohht taggad ne naudas, nedf zittas kahdas labbas mantas klaht. Rasbaineefi bes wiffas fazzischanas laikam paschi to jaw labbaki bij noprattufchi un tadeht ne ween puifi ne ar pirkstu ne-aistilufchi, bet turklah tam wehl gribbejufchi palih-dseht, wesmu no grabwa ahra isdabbuht, — bet kad tas tatschu tif ahtri nebij isdewees, kâ gribbejufchi, tad bij fahufchi ar lehnu un drohschu garru sawu zellu us Rihgas puffi tahkal staigahht. — Dasch scho lassijis, warrbuht fazzis: „paldees Deewam, ka aplaupitajis dsihws un weffels palizzis, — nu jaw warreja preezigs us mahjahm braukt.“ — Mums teescham japreezajahs par T. k. drohschir-dibu un wiinna nepadewigu prahtu, ka winsch breef-migas hailes un mohkas iszeetis, nebij wis pehz

mahja tiffchanas un atschirbinaschanahs ilgojees, bet — kâ dsirdejim — wehl pehz tam bij daschadi lip-publejees, gribbedams daschu zettawihru us preefschu no scho rihkles schnaudseju naggeem isfargahht. Wesmu no grabwja isdabbujufchi, T. k. steidsahs pee aht-ruma wehl 6. wersti tahlu buhdamu Rohpaschu pasti aishneegt. Pastê sawu bailigu gaddijumu istahstijis un no kommisshebra diwus sirgus ar kaleschu un puifi bes makfas dabbutis, winsch brauza atpassat us Rihgu. Trihs werstes preefsch Aleksandera wahrteem winsch panahza wiffus feschus rasbaineefus un, pats kaleschâ sem ahdas paslehppees, teem nobrauza garram. Gelfchpuffs wahrteem tizzis — pullsten trimôs no rihla — bij mahjas waftneefceem tadeht, ka nebij tuhlin ne weena polizista pretti gaddijis, sawu notiffkumu isstahstijis un teem peeteizis, no passatas nahdamus feschus tehwinus usflattihht, un tad pats libds leelajam pumpam tahkal brauzis, fur par laimi arr tuhlin diwus garadawojus ar kahdeem astoneem armijas saldateem bij fatrahpijis, furri azzumirlli diwas dakkas bij dallijufchees, un no schahm weena pa leelo Alef-eelu un ohtra rinki aplahrt libds ar pastes sirgeem pa Suworowa eelu eedama, bij tai spizze, fur pehdiga eela no pirmahs nogreeschahs, gaiditohs weefus fattilufchas. Bet schee no ta, ka pastes sirgeem ar saldateem kohpâ pretti nahht, bij us flittu simejufchi un tadeht bes kaweschanas bij laidufchi peffas wakkâ us spehgschanu. Zaur Thonagel dahrsu, sehtu salaudami, zauri isfrehjufchi, bij tuhlin ahropuffs wahrteem tai ta nosauktâ Hafenâ purrâ trihs fahferti, bet tee ohtree trihs bij tur patt woi nu rudôs jeh arr grabwjos kâ noslehpufchees, kâ newarreja tuhlin rohka dabbut. Bet mehsh tizzam, ka muhsu jautrai un ismannigai Rihgas polizejai, preefsch kuras ir ne pats masafajs nebehneeks newarr paslehp-tees, buhs jaw papreefschu isdewees, tohs atlikufchus trihs tehwinus rohka dabbut, pirms wehl muhsu lassitaji scho stannu buhs lassijufchi.* — Pee to triju rasbaineefu fakerschanas bij itt ihpafchi tee abbi garadawoji Dffip Becker un Rosowosky sawu polizistku dubfchu un skunsti parahdijufchi, furru wahrdus schê gohdam peeminnam. — Us feschas bij israh-dijees, ka tas wezzafajs no teem fakertajeem jaw no patt behrnu deenahm beeft ween bij kriminala-krah-tinôs peemahjojis, — tas ohtris jaw kahdus trihs gaddus kamehr no Behfu zeetuma isbehdsis aplahrt wasajees, un tas treschajs, jaunellis no 19. gadd-deem, teizees, ka tif pufsohtra mehnescha ween wehl effohht, kamehr Rihgâ dsihwojoht. No T. k. mantahm pee winneem nebij wairak useets, ka tif ta reistafcha, furra bij faplehfsta un ko skreenohht bij semmê nomettufchi; bet tur pretti bij atrastas daschas semneeku drehbës, stary tahm arri weens no

*) Dsirahm, ka tee zitti rasbaineefi zitt passat zitta jaw Mastawas preefschpilsfeskâ usmekleti un teefai nobohht. Red.

frühwera Steinberg fahdam Janfohnam par aismakfatu pufs galwas-naudu isdohts kwihts. — Mehs zerram, ka Rihgas bruggu un semmes-teefa, kurrabm scho burlaku ismellefchana un noteefafchana peekriht, arri gabdabs, ka wiinni teel us tahdu widduzi aistfappeti, fur ne wis ar laupifchana un obtram rihkles fchnaugfchana, bet ar fchkippli maife japelni. R—y.

Par Latweefchu ortografiju.

„Wifs, kas jaunns, naw wis labbs.“

Bil man sinmams, tad par fcha laika ortografijas grohffifchanobs tapat „Mahjas weeft,“ ka arri „Latweefchu awifes“ jaw dauds runnahts un pahrfpreests, tomehr daschi rakftitaji, ka rahdabs, tahdus pamahzifchanas rakftus woi nu ne maj naw laffijufchi jeb arri tihscha prahka pahf galwu laidufchi un us tahdu wihfi daschas ffohblas-grahmatas lifkuschi drikkelt, kas taifni irr pretti muhsu Latweefchu wallodas taggadejai ortografijas wihsei un lifkumeem. Nemfim ween par prohwi tahs fcha laika jaunafahs „Kreewu wallodas grahmatahs“ preekfcha, kas — ka rahdabs — preekfch muhsu Latweefchu ffohlahm irr farakftitas un apgahdatas, tad drihs ween redsam, fahdus auglus tahdas grahmatahs un tahda rakftu grohffifchana muhsu ffohlahm un muhsu ffohblas-behrneem warretu atneft. Naw ilgi atpakkat, tad Rihga buhdams fchahs peeminnetas grahmatahs preekfch fewim eegahdajohs, gribbedams jo gruntigaki ar wiinnu wehrtibu eepafihtees. Bet tad tahs eefahku zauri laffihht, un to faputrotu wallodu jo fmalakaki apfkattihht, tad ar fchehlumu ween, mettu fchahs grahmatahs pee mallas, tahs usfkattidams par tahdu eerohzi, kas muhsu ffohlahm pee behrnu mahzifchanas buhtu wairaf par famaitafchana, ne ka par us-taififchana. — Lai nu prahhtigs zilweks fakka: fo ar tahdahm grahmatahm buhs darriht, fur wiffas dubbultu nefkandineeku fihmes jeb bohftabi no wallodas un wahrdu faskanneem irr isfweefti ahra. Par prohwi te peelifschu fahdus wahrdu; te us weenas lappas puffes irr laffams „druka, waloda un wiff“ te atfal drihs ween eeraugi tohs pafchus wahrdu ta: „drukka, walloda un wiffi,“ un tahda wallodas wahrdu famaitafchana irr gandrihs wifs zauri taif grahmatahs redsama un atrohdam. — Un tad nu tahdas grahmatahs preekfch behrnu mahzifchanas fahda ffohla arri gribbetu eeweft, fo tad gan ar to isdarritu? es fakka: wairaf ne, ka ween behrnu prahhtus famulfinatu un tohs no riftiga laffifchanas un rakftifchanas zetta pagallam bohja noweftu. Behrni, kas no jaunahm deenahm jaw bohfturefchana eemahziju fchees, bihbeles-fahstus un fakftimi zauri gahju fchi un ar fawu wallodu ta fakfoht irr ka kohpa fa-angufchi, ka tad nu tahdi lai ffohla eedami, jeb no ffohblas ahra nahfdami rakfta? Woi tahda walloda naw ne ween ffohlmeifteram bet arri behrneem par peedaufifchana? Un wehl wairaf: ka

tad behrni lai rakfta pee difteerefchanas, ja tahdus wahrdu un tahdu wallodu atrohdt pee fwefchas wallodas mahzifchanahs? Kapehz gan Wahzu un Kreewu wallodas grahmatahs ne-atrahdt tahdu wahrdu famaitafchana, pahrgrohffifchana un neewafchana, fahdu nu mums Latweefcheem ar makti gribb usfweeft. Un kas tad to darra? ne Wahzeefchi, ne arri Kreewi, bet pafchu Latweefchu tautasdehli un wiinnas draugi. Tadeht mehs ffohlmeifteri, kam peenahlahs fawu wallodu kohpt un scho dahrgu tautas mantu behrnu firdis fahdiht, tahdeem wallodas jauzejeem un tahdu grahmatahs isdewejeem scho atbildu dohdam: Par welti tahdas grahmatahs apgahdajat un leezeet drikkelt, mehs tahdas grahmatahs fawas ffohlas ne-eeweddisam, neds arri faweeem ffohblas-behrneem preekfch mahzifchanahs rohlas dohfam. Sa gribbat tautas mantu kohpt un fawu wallodu gohda turreht, tad nemmat „bihbeli“ un „dfeefmu-grahmatu“ un par teizameem pafihstamus rakftneefus par waddoneem, rakftat ta ka fchee, tad mehs juhfu grahmatahm peekrittifim un tahs ar preeku fawas ffohlas preekfch behrnu mahzifchanas usnemfim.

Ta nu fawas dohmas par fchahm jaunahm grahmatahm isfazzijis, man wehl beidsoht irr jaleezina: Ne weenam nebuhs tif flikti dohmaht, ka fchee wahrdu, fo te esmu isteizis, nahf no eenaidibas jeb fauna prahka, bet weenigi no drauga puffes un ihstas pajemmigas miblestibas prett fawu tautu un wiinnas wallodas mantas kohpfchana un aistahwefchana. — Kapehz gan zeen. Bielenstein mahzitaja Latweefchu wallodas-grahmata jeb „Grammatika,“ kas gan tifka jo brangi usteikta, pee Latweefchu tautas ne fahdus auglus nenefs? Us scho prahffifchana gan warrehs tahdu atbildi doht: Tas laifam nahf zaur to, ka grahmata mahzita jauna wahrdu fastahdifchana irr ne tif fwefcha un ne-eerafta, bet arri nederriga un tadeht wehl atfahjama. Ka ar scho „Grammatiku“ irr gahjis, tapat arri laifkam ees ar tahm jaunahm Kreewu wallodas grahmatahm, kas gandrihs ka fehnes faules karftuma usdihgst, bet arri tuhdat nowihst, tapehz ween, ka naw riftigas gruntes un pamatta, kas ne fahdu labpatifchana pee tautas newarr eemantohht neds arri auglus neft. Un ka pee wiinnas arween wehl ne weens no tautas derrigakeem literateem negribb peekertees un pee wiinnas peeraddinahht, ir ne patte Latweefchu draugu beedriba un fchihb beedribas awife, neds arri tahs jaunafahs Latweefchu awifes, kaut fchihb zittadi wiffadi gan prettojahs prett wezzeem labbeem eeraddumeem; no ta teefcham jaw ween warr redseht, ka ta lihdfchinniga ortografija labbaka ne ka ta jauna un ka ar wiinnas itt labbi warr istift un meerah buht. Ka muhsu Latweefchu ortografija labbaka, ka pee dauds zittahm tautahm, to retti ween fahds no teem jauna padohma dewejeem eedohmajahs. Mums Latweefcheem jaw dauds leetas ar usbahfchanahs un eeteifchana gan

eedohtas, un par labbahm usleelitas, tomehr arween wehlafti, ir par dauds wehlu atgibda, ka wiß, kas jauns, wis naw labs un ka dascha leeta, kas labba gan rahdabs, teescham tahda wis naw. Tä tab arri schinni pahrrunnatä leetä japaleef schim brib-scham wehl pee ta padohma: kamehr jauni likkumi pilnigi naw nogrunteti un cewesti, zits ne kas ne-atleef ka pee wezza palikt, un to patureht, lai weenadiba walbitu stary wiffahm skohlahm un skohlmeistereem, lä arri stary wiffaem skohläs-gahjeem un weenas un tahs paschas tautas lohzeekem.

Sbrg.

Atbilde is Rihgas us Malleenas us to grahmatu
N. w. № 25.

Sirnisli aplampjams feewas-brahl!

Ko zilwekiba zaur darbibu un publihu warr at-fneegt, ja winnai tik irr gribbiba, to ir wiffu drohsaka fantasia newar tai eespehschana buht, kahdu cefstattu mums doht. Ja Tu pats sawu azzu redsibu us-mettisi us muhsu taggadibas panahkumeem, tad Tu winnesi to pahrllezinaschanu, ka muhsu nahkamiba ne tiklai ween kahps us arween augstaku palahpeeni, bet fasneegs augstako attihstischanas un zittu stahwolli. Tu jaw pats sawa wehstule teizi redsejis, kahdu stahwolli mehs Baltija effum fasneegusch; kadeht Juhs abbi ar brahli nebium nogahjuschi us Latweeschu diwatroni moi farunnibas jeb musikalistu wallaru? Tur Juhs wehl redsetu, lä mehs par dailehm publejamees un sawu noluhku ispidam zaur daudspuffigu darbibu, sinnamibas ispehtischanu, rakstibas kohpibu, politisku strahdibu, nepeekuffuschu polemisku schurnalistiku ic. ic. Sirdigi daku nehmiigi effum pee ziwilisazijas pazelschanu mahsu tehwiä, winnas wehstures kuploschanu un daschu labbu institutu atklahschanu. Ihsiba to nespehju isteikt, kahdus preekschfohlus mehs lihds schinnibas jaw spehruschu muhsu tautibas kulturai par labbu; tas wiß nahlotnes wehsture ar nedseestoscheem burteem stahwehs ussihmehts, bet muhsu preekschbrauzeji sawas azzis isstrahpahs farauds-dami to mehrka punkti un zenteenu, to mehs effum few fastahdijusch.

Behdiga leeta, ka Jums wehl ne kahda stahwokta nawum, to warr skaidri arr pee tam nomanniht, ka no semmisteem leetekem un buhtem us laufsaimnee-zibas isstahdischanu masiba ween bij redsama: wiß-wairak tik kahdi ragga-dsihwoni bij atsubtiti no laufsaimneekem, bet Mallenijas pufse tik ar kahdu wihschu-pabri un kahdeem fakau-pinnumeem ween bij daku klahht nehmuße. Redj, ka pee Jums papilnam meschu augum un ka wihjes pee Jums peederr pee dailibas leetahm.

Scho wehstuli negribbu garraku turpinaht, tik peeweenoschu tohs wahrduß: laufsaimnee-zibas isstahdischana stahweja 8 deenas atklahta un dauds nau-das gahja no weenas kabbatas ahra, ohtra eelscha; 22. junja notikka aisklahschana un speestawäs stipri

strahda, wiffas sinnas zaur druffa rakstumeem publikai iswehstuhreht. — Ja buhschu tai kahra, tad Lewim nahkamiba peefohlu wehl kahdas wehstuku wehstules par taggadejahm buhtem eelsch falih-dsinaschanas un ar atpalkat flattischanu us muhsu sem-mistahm un pilssehtistahm faturreschanahm nostelleht.

Manna kundse, lä arri mannas abbas kundsenes Lewi daudskahrtiski leef sweizinaht. Paleeku sirdiski Lewi salampdams
Taws mahfas-wihrs
Krewetunaggaina Behrscha.

Rihgä, Keetrumu-eelä
tai 8. julja 1871.

Pateikschana!

Tam Rihgas polizejas garodowojam Dffip Becker (№ 67), kas mannim tai nakti no 3scha us 4ta Juli f. g. palihdseja, 3 no teem tehwineem, kas mannis to nakti us schoffejas brauzoh aplaupija, fakert un teesai nodohht, pateizohs schē no wiffas firds par winna turklaht parahditu tschaklibu un is-mannibu. Wehlohs, ka wiffi sawa ammata peenah-kumus ar tahdu weiklibu un ne-apnikkumu pastrahdatu, ka schis gohda-wihrs, tad katris zekka-gahjes drohschi sawu zekku warretu eet un semmi drihsak istihritu no deenas sagteem un rihles-rahwejeem!

Geriku-muischa, Woldemar Traumann.
tai 8. Juli 1871.

Johziga laimes-wehleschana.

Kahda guvernante preeksch Jahneem sawas skohlneezeß atlaisdama tahm schahdu laimi wehleja: „Es wehlejohs, ka juhs tohs pahra mehneschus mahjä preezigi pawadditu, un nahkamä pufß-gaddä leelaku uszihtibu, gaischaku fapraschanu un gohdigaku uswe-schanohs parahditu.“ Us to kahda masa meitenite ahtri un drohschi atbildeja: „Leela pateikschana, freileniht; — to paschu mehs arridsan Jums wehlejam!“ —
G.—ng.

Smeeklu stahstiusch.

Puisis reis ar kahdu jaunu meitinu isrunnajeß beidoht scho usbild tä: „Mihka Lihsih“, atwehle jel man sawu firdi!“ —

„Ja tu gribbi, tad nemm manni wiffu, bet firdi ween es tew nedohdu.“
Ch. R.—n.

Grahmatu sinnas.

Pee Mahjas weefa drikketaja Ernst Plates nupat palike gattawa un irr dabujama schahda grahmata:

Korikas lauwa Bonaparte, jeb: Franzuschu Feifers Napoleons I. Moskwa 10 kap.

Jerusalem, kahda ta taggad isflattahs, kas tur atrodams un sinnas no wiffas Kanaana femmes. Sarastijis A. Schkerberg, Ihes-draudses skohlmeisters un ehrgelneels. — 41 lapp. p. Snisti. (Ar Schkerberga bildi.) Moskwa 40 k.

Deevs irr mans fargš un vatwehrums. Jautš stablš par kahdu familiju, kas us Sibiriju titta no teefata. Bež mahzu rakstu latwiški ihfati fanemts no S. Gibbeif. Makša 15 kap.

Rihgā pee grahmatu pahrbeveja W. Bež un laitam arri zittās grahmatu bohdes warr dabuht fehahdu grahmatinu:

Teātera draugs. № 1. Rahds brihdis kantori.

Johlu-lugga ar dseedafshanu weenā zehleenā. Latweefchu walodā no Theodor Allunan. — Rihgā, 1871. — Makša 15 kap.

Drifku-miffefšana.

Mahjas-weefa № 27. 210 l. p., ohtrā fleitā, 27 frehki stahw taš wahrds „Birma“ kur bij jastahw „Kohl.“

Kaudas tirgus. Walšs banka bišetes 91½ rub., Wifš. ušaf-tamas kihlu-grahmatas 99½ rubl., neufakamas 93 rub., 5 procentu usdewu bišetes no pirmas leeneschanas 149—150 rub., no ohtras leeneschanas 150—151 rub., Rihgas-Dinaburgas dšefsu-zekka akšijas 172 rub., Rihgas-Belgawas dšefsu-zekka akšijas 108½—110 rub. un Dinaburgas-Birebštas dšefsu-zekka akšijas 152½ rub. ?

šibš 9. Juli pee Rihgas atnabufšči 1430 fuggi un ais-gahjufšči 1193 fuggi.

Atbildedams redaktehrs: A. Leitan.

Horahdišana

to 1mā Juli f. g. islofsetu pirmas leeneschanas 5 procentu naudas bišetu ar usdewehm, kurras liffumi 13tā Nowember 1864 wifšaugštaki apstiprinati. Laffi Mahjas weefi Nr. 49, 1864.

Ser. №	Biš. №	Winneste rubl.	Ser. №	Biš. №	Winneste rubl.	Ser. №	Biš. №	Winneste rubl.	Ser. №	Biš. №	Winneste rubl.	Ser. №	Biš. №	Winneste rubl.	Ser. №	Biš. №	Winneste rubl.
10	8	500	3,449	14	500	6,673	32	500	9,939	50	500	13,164	11	500	16,096	27	500
58	24	500	3,453	23	8,000	6,677	46	500	9,984	44	500	13,258	24	1,000	16,144	7	500
177	39	1,000	3,471	41	500	6,709	20	500	10,000	24	500	13,282	33	500	16,212	13	1,000
182	30	500	3,495	42	500	6,712	44	500	10,016	21	500	13,283	33	500	16,276	44	500
230	16	500	3,559	19	5,000	7,050	37	500	10,064	36	500	13,310	13	500	16,439	11	75,000
274	24	500	3,579	2	5,000	7,055	1	500	10,152	2	500	13,436	1	500	16,453	4	500
288	17	500	3,678	45	500	7,248	34	500	10,167	3	500	13,473	17	500	16,563	6	5,000
297	28	500	3,891	7	500	7,357	46	500	10,214	40	500	13,495	36	10,000	16,652	25	5,000
405	45	500	3,964	3	500	7,393	16	500	10,260	4	500	13,542	37	500	16,820	10	500
483	35	1,000	3,985	11	500	7,393	46	500	10,366	31	500	13,563	21	500	16,960	48	500
505	48	8,000	3,998	23	5,000	7,536	21	500	10,372	38	500	13,617	8	500	16,968	33	500
613	37	500	4,050	8	10,000	7,599	40	500	10,432	13	500	13,859	15	500	17,033	16	500
691	25	500	4,147	47	500	7,746	26	500	10,437	46	1,000	13,873	26	10,000	17,053	13	500
714	46	500	4,237	21	500	7,968	48	500	10,484	31	500	13,918	14	500	17,141	21	500
863	28	1,000	4,452	4	500	7,975	31	500	10,563	3	500	13,921	28	40,000	17,345	28	500
876	18	500	4,457	9	1,000	7,984	37	500	10,691	2	500	13,993	29	500	17,393	40	500
884	18	500	4,458	15	500	8,003	43	1,000	10,910	10	500	14,102	9	500	17,407	24	500
900	2	500	4,508	35	500	8,027	10	500	10,921	21	5,000	14,117	36	500	17,549	40	500
906	1	500	4,558	25	500	8,074	46	500	10,934	16	500	14,133	29	500	17,607	42	8,000
940	34	500	4,591	11	500	8,129	38	500	11,023	10	500	14,140	26	500	17,692	14	500
1,339	2	500	4,643	47	1,000	8,154	33	500	11,043	33	500	14,184	37	500	17,969	43	500
1,406	4	500	4,733	19	1,000	8,183	21	500	11,147	3	500	14,235	41	500	17,980	44	500
1,442	47	500	4,755	37	500	8,259	22	500	11,149	11	500	14,324	27	500	17,983	5	500
1,473	45	500	4,769	17	500	8,268	4	500	11,174	41	500	14,389	16	500	18,116	50	500
1,493	18	500	4,828	40	500	8,268	7	500	11,309	2	25,000	14,412	30	500	18,130	5	500
1,605	33	1,000	4,889	1	500	8,301	30	500	11,411	4	500	14,438	22	500	18,222	44	500
1,748	29	500	5,097	29	500	8,388	2	500	11,517	26	500	14,453	32	500	18,294	47	500
1,817	14	500	5,102	2	500	8,476	21	500	11,599	26	500	14,537	5	500	18,500	25	500
1,821	7	500	5,229	46	500	8,591	47	500	11,627	35	500	14,607	19	500	18,722	32	500
1,852	32	500	5,242	22	500	8,593	26	5,000	11,735	35	500	14,628	44	500	18,768	44	500
2,173	41	500	5,372	11	500	8,614	24	500	11,801	23	500	14,633	18	500	18,873	10	500
2,183	9	500	5,420	32	500	8,751	38	500	11,839	22	8,000	14,669	28	500	18,913	28	500
2,258	6	500	5,445	31	500	8,791	29	1,000	11,852	7	500	14,715	20	500	18,997	26	500
2,560	1	500	5,470	38	500	8,901	43	500	11,853	41	500	14,839	42	500	18,999	16	500
2,772	24	500	5,597	34	500	8,911	46	500	11,961	27	500	14,846	50	500	19,039	32	500
2,796	3	10,000	5,806	33	500	8,912	2	500	11,990	2	1,000	14,874	43	1,000	19,113	18	500
2,841	43	500	5,867	49	500	8,998	15	500	12,159	18	500	15,225	35	500	19,240	22	500
2,861	37	500	5,880	41	500	9,023	4	500	12,227	35	500	15,274	19	500	19,278	46	500
2,925	12	500	6,064	12	500	9,035	27	500	12,274	43	500	15,339	3	500	19,382	44	500
2,961	30	500	6,067	2	1,000	9,200	32	1,000	12,338	28	500	15,365	5	500	19,458	43	500
3,015	33	500	6,136	17	500	9,291	31	500	12,428	24	500	15,521	5	1,000	19,601	36	500
3,083	47	500	6,168	35	500	9,330	38	500	12,514	11	500	15,622	2	500	19,611	18	500
3,110	34	200,000	6,227	2	1,000	9,371	3	500	12,599	29	500	15,658	3	500	19,616	11	500
3,222	3	500	6,280	9	500	9,483	9	500	12,675	11	500	15,676	6	500	19,641	15	500
3,252	34	500	6,372	47	500	9,530	7	500	12,728	29	500	15,708	12	500	19,726	5	500
3,274	17	500	6,380	25	5,000	9,551	29	500	12,946	12	500	15,943	9	500	19,765	2	500
3,329	3	500	6,404	4	500	9,607	34	500	12,952	30	500	15,960	27	500	19,772	22	500
3,402	39	500	6,520	32	500	9,667	8	500	13,043	11	500	15,991	7	500	19,781	9	1,000
3,420	23	500	6,618	6	500	9,755	6	500	13,068	3	500	16,040	38	500	19,842	33	500
3,438	24	500	6,645	7	1,000	9,783	30	500	13,140	37	500	16,058	39	500	19,951	10	500

Kohpā 300 winneņi par 600,000 rubķem.

Kurras bišetes jauz lohšefshanu atpakkā teef nemtas un us prečšchu wairs nederrehs.

Serias mummuri: 255. 677. 1,203. 1,753. 2,046. 2,068. 2,264. 3,109. 3,204. 3,655. 3,780. 4,228. 4,393. 4,818. 5,990. 5,994. 6,783. 8,368. 8,909. 9,000. 9,058. 9,553. 9,854. 9,961. 10,552. 11,132. 11,411. 11,765. 11,768. 12,002. 12,218. 13,242. 13,266. 13,477. 13,521. 13,589. 13,756. 14,021. 14,207. 14,268. 14,805. 14,969. 16,305. 16,398. 17,543. 17,886. 19,018. 19,411.

Sluddinaschanas.

Ernst Plates driflu-nammä warr diwi 14 lihsj 18 gaddus wezji puilas darbu un peisu dabbuht.

Weens gohbigis puifis jeb wihes, las irr mahzijeer melderis (Latweedis) tuhliht atroph labbu weetu manna kaulu-maltuwe Rihgä. **N. Thomjon.**

Brecksch weenas leelafas bohdes-andeles weena masä Widsemmes pilskjehtä, teel diwi andeles-burfchi — wifslabbat no semmehm — melleti. Klaf-tafas sinnas dohd **Rob. Friederichs** Rihgä. 2

Kahrl Baernhoff

schlosseru- un mechanikeru-darba fabrika, Behib. Abrihigä, jaunä Basnizas-eelä N 5, teel wiffadas semmlohpibas maschines no laakama dsefse, bezimal-swarri, buhwes un wiffadi mechanikas darbi par lehtu jennu un ihä laika, pehz latra wajadibas taifiti un isiwelti. Turpat warr diwi jaunelti, las scho anmatu grihb mahzitees, fewi meldeetes.

Lai newajadigas darbofchanas nezeltos, tadeht teel zaur scho sinnamä daribis, la tas scha gadda Baltijas semmlohpibas leetu israhdischanä no leelunga Loewis-Banten redjeschanat nodohis bihte, no winna pascha is-dohmahts aillis ar apgreesdamu ahti, ta la arri weena linnu-mihstama maschine, furra 1000 faujas, tas irr: lihsj 500 mahzinas us laula schawetu linnu par stundu ismihsti, — tilktai winnu isdohmatajam irr palaut taifiti, un la kreemu-semmes walstibas liltums (Swob) XI. grahmata 2tra dalka §§ 126, 129, 131 un t. pr. zeeti aileedi, la ir ne pahgroshtä buhschanä neweens zite schawdas maschines nedrihsjt passak taifiti. Schawd maschines warr apstelleht Rihgä pee **G. Dittmar,** leelä Pils-eelä N 17.

Ernst Plates l. driflu-nammä warr dabbuht: Litograferetu bildi par to ug-guns-grehtu, las notillafs 2. Juli 1871 pee 2 luggaem un 39 struhgam, Daugawas-uppe pee Rihgäs. — Matfa 20 lap. **C. K. — dt.**

Muhremuischa, Rihgas kreise un Walmeeres basnizas draudse, irr wehl 5 semneetu mahjas pahrodhdama. Klafafas sinnas dabdu turpat pee muischas waldischanas.

Kurfemmä, Bauslas aprinki, Kabries-muischas lasda mahjas, irr weena maj bruhfeta, dilti stipti aplatta **linnu maschine**

pahrodhdama. Kas tahdu wajadigju leetu grihb few eegahdaht, lai peeteizahs tannis wirfu peeminnetas mahjas pee ta fainneela **Jahn Reelsting.**

Rogullejuschohs zigarus N 3, no kurreem 100 gabbali 1 r. maffa, pahrodhd par 70 f.; wapiros: Wafra N 3, no kurreem 100 gabbali 1 r. maffa, pahrodhd par 60 lap.; Turku tabbafu N 1, no kurras mahz. 1 r. 20 lap. maffa, pahrodhd par 70 lap.; Turku tabbafu N 2, no kurras mahz. 80 lap. maffa, pahrodhd par 40 lap.; Turku tabbafu N 3, no kurras mahz. 40 lap. maffa, pahrodhd par 30 lap.; masas Don Carlos zigarus, no kurreem 100 gabb. 1 r. maffa, pahrodhd par 85 lap.; wapiros mifas no balta papidra 100 gabbalus par 5 lav. — Kas leelafas parifjas us reifst peht, teem teel wehl majats zens aprehlinahts no **F. S. Wialofchew,** Rihgä, Kungu-eelä N 5.

No 3fcha Weifchu-dampjo lihsj tam damp-luggim „Undine“ irr weena brofche pajudduse. Gohbigis atraddejs teel luhgts to paschu pee selta-kallej tunga Chmke. Zumprawu-eelä, nodohst, fur winnam 5 rubli par to ismalfati tilk.

No 3fcha Weifchu-dampjo lihsj tam damp-luggim „Undine“ irr weena brofche pajudduse. Gohbigis atraddejs teel luhgts to paschu pee selta-kallej tunga Chmke. Zumprawu-eelä, nodohst, fur winnam 5 rubli par to ismalfati tilk.

No zensures atwehlehts. Rihgä, 9. Juli 1871. Drillehts un dabbujams pee bilfchu- un grahmata-driffetaja **Ernst Plates,** Rihgä, pee Behtera-baj

Kahrl Kr. Schmidt damp kaulu-miltu fabrikis

Lohra-saludä pee Rihgas

peedahwa semmes-tohpieem us nahfochu fehsamu laifu tohs par labbeem pasifstannus un apgalwotus kaulu-meh-lus par zil warredamu lehtu jennu:

futtinatus kaulu-miltus, kurreem 25% ismirkstoscha fosfor-flahbuma un 4% flah-pelka, muzzas un maisos pa 300 Z bes tauku swarra;

futtinatus raagu-miltus, lam 12-13% flahpelka, muzzas un maisos pa 240 Z (Netto);

fosforit-miltus, lam 18% ismirktdama fosfor-flahbello, muzzas pa 400 Z (Netto);

superfosfatu, lam 15% ismirkstoscha fosfor-flahbello maisos no 240 Z (Netto);

Kaulu-miltus precksch barroschanas, jaw isiwertus.

Pamahzifchanas ta winnas bruhfjetamas bes maffas teel lihsj ar jittam wajadigabm sinnom labprahst pafneegas Lohra-salna elas-fabrika, la arri Kahrl Kr. Schmidt tunga lantori pee Zuhfu-wahrteem, rohtslunga Schaara nammä.

Pee mums irr wiffadas

schuhwamas maschines

precksch fainneezehm, strohdereem un furpneekem pirka-mas, par kurradm meh psilnigi galwojam. Zenna-rahditajs ar maschinu-bildehm teel teem kas grihb, bes maffas peefuhthits.

Lühr un Zimmerthal,

Rihgä, leelä Smilfchu-eelä Nr. 7.

Sudraba medalis

N. Thomsona kaulu-maltuwe un superfosfat fabrikis Rihgä.

Sudraba medalis

Semmlohpem sinnamu darru, la is manna fabrika par to lehtalo jennu kaulu-miltus, raagu-miltus un superfosfatu is kaulu-milteem, kas gandrihs diwreis irr lab-bals ne ta tahds superfosfats, las is lab-deem fosfora flahbi turredameem almineem zaur falaisifichanu ar wtriolu irr taifitis un prohtekt tee ahrsemmes superfosfati irr pa leelafai dalkai tahdi. Tad wehl pee sehtu Guano is kaulu-milteem, las tilktai 80 lap. par puddu maffa un irr kaulu-miltu weeta us weglas semmes bruhfjetams. Apstieleschianas peenemm manna fabrika, Maslawas Abrihigä, netabst no Bahna-wahrteem, Gelfschrihgä, Zuhfu-eelä (Schwimmstrafe) N 24 un pee Don. Minus f. Wehner-eelä. Jelgawä apstieleschanas peenemm Woldemar f., netabst no Latweefchu basnizas (pee Breckscha).

1871.

1871.

Tohs par ihsti derrigeem atfihstus labbus un lehtus stunstigus subdus (Pondrette) pahrodhd Maslawas Abrihigä, Lehger- un Poltjadu-eelä N 51. **C. Schumann.**

Lui Lundmann un beedra leelajä Baltijas djeedataju wihna-pagraba,

blaklam J. Redlich gruntigai Englischu magafihnei, irr arweenu pilnä trahjumä dabbujami un teel wairumä ta majumä pahrodhti wiffadi ahrsemmes wihni, tapat arriofan tur dabdu schampajeru, rummu, konjaku, aralu, bishchopu, purfcha, pobriteru un wehl daudf jittabus gabrdus dsehreenus par taifnu un wiffalehtafu maffu.

Mat m. irr weens leels pellehks saldatu schinelis ar dubbult ohderi, stary Sautu-m. un Walmer-m. Bulke lohdu pasuddis. Gohbigis atraddejs teel luhgts, minneir schinelis prett 5 r. pateizibas algas Walmeeras grahmata pastes kontori nodohst.

Maff. Abrihigä, Artillerie- (Reelgabbalu-) eelä N 23 irr weena mahja ar weenu grunis-gabbalu, fur astoni puhri lartuppelu warr dehsliht, pahrodhdama. Klafafas sinnas dabdu Bordingä, Wid-dus-eelä (Mittelstrafe) N 4 pee **Zust.**

L. Zietemanna ahdu bohde,

Rihgä, Behwer-eelä, leelas Kalei-elas stuhri, papilnam dabbujamas pastall-ahdas, sohles un bindsohles, melnas deggut- un trahna jults-ahdas, sabdalu wirs ahdas, leeli un wiffas kurrpneeku wajadibas par lehtu nenobingejamu tirgu.

Weens laulajams selta grehsens irr 7. sch. meh. Böhrmanna dahfjä pajuddis; atraddejs teel luhgts, to paschu turpat Böhrmanna dahfjä, majajä Pawilljonä prett 5 rubl. pateizibas algas nodohst.

Alkis buhdams, tomehr warr redseht.

(Statt. Nr. 24. Beigums.)

Ludemilija peezehlabs, gabja pee flapja un nehma masu lahdiiti. Mahlders no wiffas firds preezajahs, fa neredfiga til lehti wiffu warreja atrast, fur no-liffuse. Atkal apsehdsamees winna ta teiza:

„Man Sweedru semmè Dronteimà brahlis — Fuhs warrbuht no tam jau dsirdejuschi. Ar pasti winnam grahmata n ewarru fuhtht, jo ta grahmata tiftu apturreta un lassita — tad wifs buhtu bohja. Fuhs man buhseet par pastneeku, kas brahstam grahmatu nodohs un pats arri luhgs, lai mans brahlis ta darra, ta tai grahmata rakstihst. Lai mans brahlis fuhtha fahdu ustizzamu kapteini ar dampfuggi schurp, kad daktera spreedums isnahls. Brahlis pats nedrihst naht. Waijag sannaht, ap kuru laiku dakteri noteesahs, tapeh; lai muhsu adwokats aplauschinajahs, lai malka ko malkadams. Schè nemmeet tahs selta un sudraba leetas — tè irr gre-djeni, ohriai, broschas u. t. pr., — pahrdohdeet tahs, kad us braufschanu gattawi.“ —

„Tahds augsts gars til feewischkam warr buht!“
Wihlipsis eesauzahs. „Sa, mihta preileen, gribbu wiffu darriht, ko wehleet — bet paturreet fawu rohtu.“

„Ne ta — ne-aisdohdeet man dusmas, Zums janemm — man wehl daschadas rohtas — un ko winnas man derr, kad n ewarru redseht?“

Wihlipsis n ewarreja ilgal leegtees. „Beerastischu skaidri, fur fatru kappeiku isdewis no tahs naudas, ko par tahm leetahm eenemschu.“

„Bet zits lai ne weens no tam nedabbu sannaht,“
Ludemilija fazzija, „un fahzeet mahleht.“

Bilde bij ihfa laikà gattawa. Pa to laiku Wihlipsis lifka adwokata aplauschinatees, un peh; tam mahlderis grahmatu no Ludemilijas dabbujis dewahs us ohstu un tur arri par laimi weenu Sweedru fuggi usgabja, kas patlabban us mahjahm brauja.

Weena dampflugge, ko par „Norman“ fauja, jau lahds diwas neddetas ohsta gaidija. Kapteini fauja par Lund. Ohstas usraugi, fuggeneeki un zitti taudis dasch-daschadi norunnaja, kadehl schi lugge til ilgi gaidohht un lahdiina nemellejohht, kad us weenreis jauna walloda zehlahs. Tas „raddeneezes slegkaws“ tiffai to masu strahpi dabbuja, zauru muhschu tuttuse fehdeht.

Leeli un masti, baggati un nabbagi dusmojahs, fa teefas tam tahdu lehtu sohdu spreeduschas. „Us tahdu wihfi n emas wairs muhsu pilssehtà drohschibas naw,“ ta wiffi pulkojahs. Mas ween to bij, kas fazzija, fa „nohte winnu us tam speeduse“ un tiffai mas pulzinsch winnu par n ewainigu turreja; un tee bij tahdi, kam dakters flimmibàs palihdsejis — bes malkas.

Augustam pascham schi sinna lohti firdi fatreeza. Winsch lihds pascham beidsamajam azzumirkkam ne-

tizzeja, fa teefas tahdu spreedumu taifihst, lai gan zeetuma usraugs if deenas dakteram teiza, fa ta buhschoht. Pawiffam prahtà ismiffees Augusts fawà zeetuma istabà eegabja, un tad durwis tiffa aisflehgatas, tad winsch us fawahm ziffahm nokrit-tis gauschi raudaja. Bet zil dsiffi winsch arri bij grimmis! Zil dauds labba winsch no nahameem laikeem zerreja! Zil gudri un uszihtigi winsch preefsch fawas mihtalahs us preefschu gribbeja dsihwoht un puhletees! Un nu wiffi schèe sapni isfudda ta jau daschdeen sapni! Zauru muhschu zeetumà! — —

Winnam ta behdajotees durwu flappe atwehrahs, un engeta bals atskanneja: „Neraudi! Berre!“ Schis bals nahza no Ludemilijas, kas tehnam nemannoht bij atnahfufe. Augusts zehlahs augschà, winna sneedsa rohlu pa durwu flappi eelschà un dakters ar affarahm speeda pee muttes. „Palaides us Deewa un us fawas mihtalahs!“ Ludemilija itt fluffam teiza. „Berre us to lungu, winsch gan darrihs. Warr buht tehws Lewis drihs fauks, tad kohpà spehlesem. Pa tam buhs waktars flahht — un kas sinn, ta rihtà flahsees. Remde behdas, draugs!“

Nu winna Augustam waigus noglaudijuse aisgabja.

„Al Deews, winna tihst engels!“ Augusts teiza.

„Nu arri ne par ko nebehdashu, wehl man atleef augstakas teefas, fur appeleereht, wehl warru pageh-reht, lai scho leetu no jauna ismelle — pa to laiku warr gadditees, fa teeku par n ewainigu atrasts. Bet nezereschu wairs ne fahda labbuma — wehl beidsamà laikà isahrsteschu winnai azzis. Schis labhs darhs manni stiprinahs, fa warru wiffas gruhstibas panest. Schoreis wairs nedrebbeschu — dohmajohht fa bes manna palihga zauru muhschu neredfigai japaleel, zelsees man spehst — gribbu no wiffas firds scho darbu isdarriht!“

Rà jau ar weenu, ta arri schowakkar Augustam bij brihw ar Ludemiliju kohpà flawees spehleht, un schi wezzajam nedsirdeht ausis eelschuhsteja: „Apsobleetees, no schahs deenas lihds rihtam wiffu darriht, ko no Zums pagebru.“ Augusts gan brihnejahs, bet tomehr apsohlijahs, un musikis gabja us preefschu, itt ta nefas nebuhtu notizzis.

Spehlejohht un dsedohht duhscha winnam paliffa stipraka, bet to wiffu wairaf Ludemilijas dsesmas un preezigs prahst darrija. Garrà spehzinahst winsch fawà zeetuma istabà atgreesahs un us salmu gultas issteepahs.

Warreja buht ap pussnalti, kad jautrà meegà gulloschu kas tschabbinadams usmohdinaja. Zeetuma durwis atwehrahs — Ludemilija swezzi rohla turredama eenahza un neffa laut ko paduffe. „Ludemilija, manna Ludemilija!“ winsch uslehdams eesauzahs. —

„Ruffu!“ schi mihtakajam ausi tschuhsteja; „apwelz schahs drehbès — tas irr schandarmu mun-

deers — nefawejees! Pa tam es pee treppehm flau-
fischohs, wai wiffi wehl zeeta meega." —

„Ludemilija, bet kad —“

„Bes ne kahdas runnas — Tu man waffar ap-
foblijees, wiffu us matta isdarriht, fo no Lewis
pagebru“ — wianna aischghja.

Schis nu schandarmu mundeera gehrbahs, un arri
fobhena netruhka. Kad wiasch jau apgehrbees, nahza
Ludemilija atpaffat.

„Sahbaki Lew janowelt,“ dsirredama, ka tohs arri ap-
wiljis. „Nemm tohs labbal rohka un nahz man lihds!“

„Gribbi, lai behgu?“ Augusts kawedamees pras-
fija, „un zaur to Zuhz abbus tillab Lewi ka tehwu
pohsta gahschu? Ne muhscham!“

„Wihrs un wahrds,“ schi fazzija; „tas buhtu
manna gattawa nahwe, kad Tu schoreis apglahb-
schauu apsmahdetu. Newarru to panest, ka Lewi
tultuse wedd.“

Ludemilija melleja Augusta rohkas un atradduse
willa to prohjam. Kluffu us pirfistu galleem ee-
dami tikka zaur gangi pa treppehni semme pahr seh-
tas-ruhmi us wahrteem — tee jau waffa bij. „Nu
ar Deewu!“ wianna itt kluffi fazzija Augusta rohku
butschodama. Ahra wiannu kahds stipris wihrs ais
rohkas grahba — tas bij Wihlipsis, un lihds pat
ohstai nowedda. Ludemilija aischlehdja durwis.

No rihta agri wiffi brihnejahs, ka „Normans“
us weenreis pasudda.

Nolifta laika Ludemilija tehwu mohdinaja un
arri tuhlin isteiza, fo darrijuse; wianna arri teiza,
fo tehws lihds schim nestinnaja, ka effoht Augusta
bruchte, un wianni weens ohtru no fuds mihlojotees.
Wezzais nebij ne dufmigs ne preezigs, tikka meerigi
fazzija: „Deews labbi darr' fo darridams! Sin-
nams taggad wiasch gan rohkas no mahkuteem ne-
fneeds ka pasaklas lassam, bet labbi zilweki tam par
eerohscheem. Pahr mannu baltu galwu nu gan
wehtras gais lauks — lai noteek Deewa wahrdä!
galwa ar gohdu nofirmojuse — un tu behrnia ne-
buhst atstahs.“

„Kad Tu gan pats man buhtu palihdsejis, Au-
gustu isglahbt, es darriju nepareisi, ka Lew nefa
nesazziju?“

„Ne ta, behrnia, esmu swehrejis, sawa ammatä
ustizzigs buht, Deews pats Lewi us to isdsirdejis.
Ja es buhtu sinnajis, ka Augusts gribb behgt, tad
to nelahda wihse nebuhtu lahwis. — Nu tuhlin
teefahm sinnu dohschu par to, kas uotizzis kas sinn
wai manni neliks Augusta weeta zeetuma.“

„To wianni nedrihst darriht! Geschu Lew lihds,
un kad weenu no mums listu zeetuma, tad wia-
neem ar manni pa preefschu jarunna!“

Nu sahka strihdetees, kas pee Augusta behgscha-
nas effoht wainigs; beidscht Ludemilija newilkohht
wirrohku paturreja. Teefas fullainis isgahjufchu
nakt redsejis weenu schandarm saldatu ar zittu kahdu
no zeetuma iseihoht un to pasazzijis sawam fungam,

kas arri to nakt' weefibas bijis un wehlu mahjas
nahjis. Schis teefas-kungs no rihta agri nahza
zeetuma un jautaja, fo saldats aischweddis. Lude-
milija us tahm pehdahm fungam wiffu isstahstija,
bet neteiza, kas pee tam palihdsejis. Teefas-kungs
no leeleem brihnumeem ne wahrda newarreja isteikt,
palikka stahwoht ka eesaknohts. Un zif duhschiga
neredsiga stahstidama israhdiyahs! Zif skaisa wianna
bij! Zif stipri un drohschi wianna us tam pastah-
weja, ka dasters newainigs un ka Deews behgta
newainibu buhschoht weenreis gaisma west, — wifs
tas to listumu-wihru pahrwarreja, ka wiasch ne weena
dusniga wahrda nesazzija, tikka noschehloja, ka nu
winnam ar tehwu un meitu pehz listumeem jadar-
roht. Pehz tam zeetuma usraugam atflehgas at-
praffija un nodewa tahs zittam usraugam, fo tuh-
lin sadabbuja. Ludemilijas tehws nu no ammata
bij nozelt.

Zeetuma wiannu abbu gan nemetta, jo firmgalwi
atradda par newainigu un fo kad ar to neredfigo
behru darrihs? Warrbuht winneem, teem teefas-
fungeem, arri drufzin prahta nahza, ka Ludemilija
ar tumschahm azzim gaischal redsejuse. Tomehr zee-
tuma usraugs — wifs wairal tadeht, ka tas Swee-
dru dasters winnu Edwarta deht apfuhdseja — tikka
atstawkä laists. Tas preefsch wezza nebij nelahda
nelaime; kad wiasch tik deht sewis un sawa behrna
par usraugu buhtu palizzis, tad jau fenn pee dehla
buhtu. Bet wiasch tadeht lihds schim tai ammata
palikka, lai warretu zeetumneefem par tehwu buht.

Augusts jau bij sinnu laidis, ka laimigi Drontei-
mes pilsehtä nonahjis un tur folera sehriga par leeku
plohsijusees. Te muhsu dasters pats sawas dshwi-
bas neschelodams flimneelus ahrstejis, no wisseem
flawu pelnijis un par gudru dakteri atsihts tizzis.
Augusts zittad gandrihs par bailigu turrams, schai
breesmu weeta drohschi un prahtigi strahdajis. Par
scho sinnu Ludemilija bes galla preezajahs. „Us
turreen, us turreen!“ to ween wianna wehlejahs, un
kad mehneseis jau pehz tam pagahja, fur tehws pen-
siju dabbuja, tad arri schohs abbus fugge us Dront-
eimu aiskneffa. (Par pensiju sawz to lohni, fo
trohha-wihri pehz beigteem deenasta gaddeem dabbu,
lai gan wezzuma jeb wahjibas deht ammata wairs
nestahw.) Zif leeli preeki nu schim pulzinam bij,
kas Sweedru juhra-pilsehtä fatikkahs! Un kahdi
preeki teem wehl gaidami! Wai manna zeeta teh-
rauda spalwa to warr just un aprakstih? Preefsch
ta, kas jau laimigi mihlo, tahda apraksta newaijaga
un teem zitteem un zittahm dohdam to padohmu:
Wihlejeetees! — Taggad, paldeews Deewam, Lu-
demilija zaur Augusta weiklu rohku tapat ar meeft-
gahm azzim Deewa darbus flatta, ka pa preefschu
ar garra-azzim zilweku frdis redseja, wai tur launs
wai labs.

Ilg laiks pagahja, kamehr Wihlipam un wianna
adwofatam isdewahs, to ihsto flepkawu atrast. Bei-

dsobt taf pehdas usgabja un palihdseja, fa arri teefas us schahm pehdahm tifla. Bet wiinas tezeja pahr juhru un pasudda Amerikas meschös. Pa tam Wihlipa adwofats til tablu bij strahdajis, fa prozessi warreja apgahst, un tad Augustu par newainigu atsinna, tad arri raddeneezes atliffuschu leelu mantu wiinam atdewa. Lihds schim bij jau tschetri gaddi pagahjuschi — un tai laika warreja Augusts ar sawu mihlstu firdi zeetumä isdüst, kad Ludemilija ar garra-azzim ihstā laika neubtu redsejuse un wiinuu zaur sawu mihlestibu glahbuse. Al ja, ta mihlestiba!

(Gals nu irr staht.)

S. N.

Starp semm' un debbesi.

„Pulstun peežös,“ professors fazzija.

„Sinnams, tas, kad leetus nelihš.“

Professors bij muhsu pilsehtā sweschneeks. Wiasch, tā faktoht, no debbesim bij nokrittis, un tapeh; newarreja polizejai pateikt, no lurras puffes nahzis. Muhsu bahrgais birgermeisters schoreis tad arri til smalki ne-ismelleja un usaehma professori lihds ar wiina palihgu, kas abbi ar gaisa-fuggi (luftballonu) ne tablu no pilsehtas wisseem par leelu brihnumu us kartupetu laufa nolaidahs. Gaisa-fugge isflattahs kā warren leels pubflis. Scho gaisa-fuggi taggad kalteja, jo brauzohst bij tiffuschi mahkudös un tur gluschi salihjuschi. Kad jau fugge sausa, tad wehju no pubfla islaida lai warretu fur waijadfigs, eelappu uslift un maschines pahrlabohst. Tapeh; fa to gaisa-fuggeneeku un wiina palihgu schai pilsehtā brihnum uszeenaja, wiasch apsohlijahs, kahdus no wihreescheem un seeweescheem lihdsi nemt un pa gaisu pabraufatees. Kahdi trihs wihreeschi un diwi seeweeschi peeteizahs. Starp wihreescheem es pats arri biju.

To deen' leetus nelihja. Jau fenn preefch nofazzitas stundas mehs, tee gaisa reisneeki — tas bij swehtdeen peh; pufdeenas — ar kaschoeem un zimdeem pee fugges stahwejahm un flattijamees, kā tas milju-pubflis uspubtahs, jo tur laida gabju eefschā. Pamasam pubflis sahka lihgotees un daschu reis wirwes stipri raustiht, jo kad tur til dauds spehla, kas wairaf kā septimus zilwekus gaisā zeff, tad probtams, fa resnahm stiprahm wirwehm waijaga buht, ar to pee semmes apzeetinahts. Pubflis dasch-daschadi grohstjahs, itt kā gribbedams flattitajeem us galwas krist. Schim pubschlam leels tihflis no stiprahm schnohrehm pahrmests. Pee schnohrehm peeseets kurwis, fur zilwekeem stahweht. Kurwis, stahw us semmi, pubflis us augfchu.

Muhsu preileenes palikka bahlas, kad professors luhdja, lai kurwi kahpohst. Kurwi bij ruhmes kahdeem peeppadmit zilwekeem. Mums wihrischleem arri bij ap duhschu, itt kā brauktu us debbesim un nenahstu nekad wairs atpaffat. Sahjahm wiffi eefschā. Slattitaju bij fimteem sanahlfuschi; zitti smeh-

jahs — zitteem affaras birra. Weens no teem reisneekem bij aprezejees, to seewa lihds ar behrneem wilka ais swahrkeem atpaffat un til mihsti luhdsahs, lai nebrauzohst, fa es wiina weeta buhtu gan mahjās palizzis, lai gan wiffa pilsehta par to buhtu isfmehjuse. Bet wiasch sawejus labbi isfmihdinaja un brauzah lihds.

Nu wiss gattaws!

„Saffeet tam wihram, kas ar sawu waigu no mehnescha us mums flattahs, dauds labbu deenu!“ weens no flattitajeem usfauza.

„Neapgahseet braukdami swaigsnes;“ ohtris isfmeedams fazzija.

„Atneffet mums kahdas pehrkona lohdes!“ skohlas puikas fleepja.

„Un kad atkal us semmes krihteet, ne-eesitteet leelu zaurumu!“ wehl zits kahds usfauza.

„Opp, opp!“ Wirwe bij wakkā un nu brauzahm us augfchu, pa preefchu stipreem grubdeeneem. Minutes laika jau bijahm til augstu, fa pilsehtas nammi duhres leelumā isfkattijahs. Peh; diwahm minutehm palikkahm wiffi flimmi, til professors un wiina palihgs ne. Dahmas gar semmi nokrittuschas krahza breefmigi un kurwis wehl weenad ween schur tur schaubijahs. Dauds netruhla, fa wiffi buhtu professori luhguschi, lai atkal laisch semmē, bet peepeschi fugge sahka meerigi us augfchu kahpt, tā fa nemas newarrejahm noprast, wai kluffu stahwejahm jeb us augfchu gabjahm. Slimmiba drihs pahrgahja, un nu warrejahm semmi no augschenez apfkattigt. Uppes isflattahs fa sudraba deega paweddeens, basnizas nelikkahs leelakas buht par tabakas dohsehmi un zilwefi, tee semmes lungi, pat ar tablumā glahst apfkattoht nebij par skudrahm leelakt.

Us augfchu, us augfchu! Kā meerigi liddinadamees ehrglis muhsu fugge gabja augfchā. Pamasam laiks palikka auksts (faltis) un kaschoki bij jawell muggurā, lai gan wirsemmes buhdameem saule karsti speeda; peh; tam juttahm, itt kā galwa abbās puffes denniau weeta tiftu ar sfruhwistiki fustruhweta, aufis sahka ruhlt, dohmahst fa duzzis dunduru tur eelihduschi, gabja schhabza no pubschta pa apfalsch-gallu abrä, tā fa galwas us abrspuffi bij janoleez — no semmes itt nefa wairs neredsejahm, tillai tumfchi sils tuffchums wiss aplahrt. Pa preefchu pubflis bij farkans — ta labba sihme, bet us weenreis palikka melns!

Mums wisseem matti stahwu zehlahs, dohmajahm, fa pubflis sahks degt. Professors smihla ween un fazzija, fa ne-efohst nekahda nelaimē, pawilla strikti, kas augfchā pee klappes peeseets un tuhlin kahdas fimts ohlektis semmal nogrimmahm. Nu gaisa-sträume muhs rahwa us wakkara puffi teescham leeleem mahkoneem pretti, kas kā flints kalni isflattijahs, fur mehs ar sawu fuggi gabbal gabbalös warretu fatreekti tapt. Bet to warreja isdohmahst, jau bijahm beesā miglā, fa ne feschu sohstu tablumā newarreja

redseht. Mehs mannijahm, ka no tabs gaisa-straumes, kas muhs miglā eewedda, bijahm isgabjuschi. Melahda wehja nebij, liffahs ka fugge pawiffam meerā stahw. Professors, kas ar wiffahm muhsu dsihwibahm warreja darriht ko gribbeja, praffija, wai scho mahfuli „no augfchas“ jeb „no appafschas“ patihloht apluhloht. Mehs wihreeschi nebijahm gat-tawi, ko teift, kad preileenes jau weenā muttē eesau-zahs: „no augfchas!“ Gaisa fuggeneefs mums faz-zija, ka mehs taggad abtri us semmi grimstoh, ko mehs ne buht nemannijahm, mums liffahs, ka us augfchu fahpjam. Gribbedams parahdiht, ka pateesi grimstam, ismetta papihra lohdi un ta palikka lihds ar mums weenā augstumā, no tam warreja redseht, zil abtri us semmi gabjahm, Professors nu sawam palihgam liffa lai fahdus smilfchu maisus isberr, kas par ballastu lihdsi nemti; us tahdu wihfi fugge paleef weeglaka un eet us augfchu. Bet palihgam missejahs, ka weffels mais us reises iskritte. Lai Deems par to dsihwibu apschelohjahs, kam tahda dahwana no debbesim us galwas nahf!

Us augfchu, us augfchu atkal dewamees! Tā fahpjoht gabjahm daschu reis zaur aukstu, daschu reis zaur filtu gaisu. Ar zittu gaisa-straumi fah-fahm atkal us rihta puffi peldeht un tiffahm no mahfoneem ahra besgalligā wakkara debbesi. Saule nogahja, un weena ehna pehz ohtras steepahs pah semmi. Beidsiht liffahs, ka tam debbes sillumam tai weetā, kur semme stabweja, leels melns zaurums gaddijees, jo faule pawiffam nogahjuse semmi tumfchu atstahja. Schis tumfchais zaurums ka patte elle isfattiajahs.

Pagahja weena weffela stunda. Ghahm waf-farinas un ptahpajahm. Muhsu filta dwafcha gahja ka duhmi pa gaisu. Bet smeekli drihs nostahjahs, kad profesora palihgs usrahbija, ka pehrkona gaisz drihs tumumā. Schee pehrkona mahfuti isfatti-jahs-bahli-falki. Nemas newaijadseja gaidiht, ka-mehr apspreedihz, wai us mahjahm braukt wai ne: wiffi to no firds wehlejahs. Bet mahjas appafsch mums wehl lohti dsiffi, kur wiffi jou warr buht faldā meerā duffeja.

Professors, gribbedams muhsu prahtu peepildiht, rahwa schnohri, lai klappe wakkā taifitohs, ka gahja no puhfchta iseetu un fugge warretu semmē tift. Winsch raustija un raustija arween stipraki — bet par welti! Klappe nekustejahs: Pa preefschu nemas nemannijahm, ka laut kas naw riktigi, bet kad pro-fessors ar weenu diktal fahla raustiht un no waiga warreja redseht, ka winsch pats druzjin nobihjees, es bes bailehm islidamees praffiju:

„Wai nebuhs flikti?“

„Par to ruhpejohs,“ winsch teiza.

(Us preefschu beigums.)

Reddelas notiffumi.

Swehtdeen 4. Juli 1871. Pahwests nopublejahs wehl ar tahm dohmahm ko Behsars fenn isrunna-jis: „Labbal pirmajs Kapuā buht ne tā ohtrajs Rohmā.“

Pirmdeen 5. Juli. Schihdinsch fahds sawam draugam raksta grahmatu, kur tohs wahrduz dabbu lassiht: „Geks pagahjusem neddelem, to deene preeks fahbesem mehs 50 leele wihre, us leelem plazzem kad mehs leele rahfene turrejem, dabbujem no di-wem leelem zilwekem tahdes leeles kuhfenes, ka mums wiffem leeles wehmenes usnahze.“

Ohtdeen 6. Juli. Teizamā wihse kultura arri issteepjahs pahr kapsehtahm, kur krustus fahl lausiht.

Treschdeen 7. Juli. Pufsneddeta jau gallā.

Zettortdeen 8. Juli.

Dufmas nenomirht wehl peen-bahrdim,

Schweli wemj wirfi bewahrdinu;

Tomehr scho par zeenijamu fauz,

Zeenischanu mellös rahdiht trauz.

Peertdeen 9. Juli. To dsirdebami zitti dohma lihds ar Wiffumu Tell: „Kad eerotschu man trubht, tad rohkas arr man nam!“

Sestdeen 10. Juli. Jaunee Kattoki turr pahwestu par nemaldigu, jauna Wahzu-walsts — Moltku un Bismarku, jaunee rakstneeki un grahmatneeki — se-wis paschus.

Smecklu stahstini.

Leeli degguni. „Sprantschu Behnina Ludwiga ta tshetredesmita laika notikka leelas leetas,“ tā weens rakstineeks falka, „tapehz, ka schis laiks arri bij leelu un garru deggunu laiks. Swarrigōs laikōs bij zilwekem leeli degguni, leelahm tautahm leeli degguni un leelem gudreem wihreem irr leeli degguni. Degguns irr, tā falkoht, zilweka airis, lai gan preefschā stahw. Kam garsch taifnis degguns, tas eet taifni us sawu mehrki neskattidamees ne us labbu, ne us kreifu puffi. Bet kam ihz jeb mafs degguns, tas ne-eet taifni us sawu mehrki, winsch eet rinku rinkeem un skraida schur un tur tā tau-rens. Tapehz arri behrni un nehgeri naw prahta wihri un stipri sawā apnemschanā, bet raud un dseed, kā kuru reis prahtā kriht. Jesuitu generakeem wif-feem leels degguns, kā pr. pr. Aleksandram no Ma-zedonijas, Augustam, Besaram, Napoleonam, Mu-hamedam un wehl daudj zitteem.“

Skohlotais: „Wezzōs laikōs dsihwoja warrens Behninsch, wahrda Tennis; winsch pawalstneekus par leeku wahrdsinaja un sawā muhschā ne weenu paschu reisi nepafmehjahs.“

Skohlehs: „Wai tad arri ne, kad to futtinaja?“

Artibledams redaktehrs A. Keitan.

No Bensures atwehlehts.

Rihgā, 7. Juli 1871.